



1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นปีท่องเที่ยวอาเซียน (Visit ASEAN Year 1992) ทุกประเทศในภูมิภาคนี้ต่างก็คาดหวังที่จะนำรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศของตนให้มากที่สุด สำหรับประเทศไทยก็ถือโอกาสอันเป็นมหามงคลเพราะตรงกับปีที่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงมีพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา ซึ่งทางรัฐบาลได้จัดให้ปีนี้เป็นปีสตรีท่องเที่ยวไทย (Women Visit Thailand Year 1992) ขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในการผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยเจริญก้าวหน้าต่อไปนั้น จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ซึ่งยังรวมไปถึงประชาชนทุกคนในประเทศด้วย ทั้งนี้จะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยสามารถทำรายได้เข้าประเทศเกินหนึ่งแสนล้านบาท (ดูตารางที่ 1)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากจะมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยทำให้เงินตราต่างประเทศไหลเข้ามาในรูปของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เกิดการหมุนเวียนด้านการเงิน มีการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นการลดปัญหาการว่างงาน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังมีผลกระทบในด้านบวกต่อสังคม เช่น สร้างความเป็นมิตรไมตรีและความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน ทำให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้วางแนวทางสำหรับการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญตามลำดับในแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ :-

1. รักษาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับการขยายตัวด้านการตลาดได้ในระยะยาว
2. ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน และอินโดจีน
3. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารราชการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
4. พัฒนา กระจาย และใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบบริการพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยวในลักษณะเครือข่าย
5. พัฒนาและยกระดับคุณภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ตารางที่ 1 รายได้จากการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ.2525-2534

พ.ศ.	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)
2525	23,879
2526	25,050
2527	27,317
2528	31,768
2529	37,321
2530	50,024
2531	78,859
2532	96,386
2533	110,572
2534	100,004

ที่มา : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

รายได้จากการท่องเที่ยวสามารถช่วยการกระจายรายได้และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากความแตกต่างกันในรายได้ของประชาชนให้น้อยลงได้ เพราะรายจ่ายของนักท่องเที่ยวสามารถที่จะซื้อผลผลิตทางการท่องเที่ยวที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคและท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ รายได้จากการท่องเที่ยวจึงเหมือนกับรายได้จากการส่งออกเช่นเดียวกัน เพียงแต่ในกรณีนี้ผู้ซื้อได้เดินทางมาซื้อที่ประเทศไทย การท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเช่นเดียวกับการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก ดังนั้นผลกระทบทางเศรษฐกิจประการแรกที่ได้เห็นได้จากการท่องเที่ยว ก็คือ การช่วยเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ (Gross Domestic Product) ของประเทศนั่นเอง¹

เมื่อนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาพิจารณาว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้นำเงินมาใช้จ่ายในประเภทต่าง ๆ อย่างไรบ้างนั้น โดยในรอบปีพ.ศ. 2534 กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ทำการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในขณะที่มาพักและท่องเที่ยวในประเทศไทย จากผลการสำรวจสรุปได้ว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในปี 2534 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจำนวน 2,772.82 บาท โดยนักท่องเที่ยวเหล่านี้ใช้ร้อยละ 33.21 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าที่ระลึกมากที่สุดเป็นอันดับแรก ร้อยละ 26.34 สำหรับค่าที่พักเป็นอันดับสอง และร้อยละ 19.52 สำหรับค่าอาหารและเครื่องดื่มเป็นอันดับสาม (ดูตารางที่ 2)

¹ วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล, ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2528), หน้า 6-7.

ตารางที่ 2 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปี พ.ศ.2534

ประเภทค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน (บาท)	ร้อยละ
ค่าซื้อสินค้าของที่ระลึก	920.93	33.21
ค่าที่พัก	730.48	26.34
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	541.31	19.52
ค่าบริการท่องเที่ยว	256.13	9.24
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง	130.91	4.72
ค่าพาหนะเดินทางภายในประเทศ	123.33	4.54
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	69.73	2.52
รวม	2,772.82	100.00

ที่มา : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำหรับสถิตินักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเมื่อจำแนกตามถิ่นที่อยู่ในปี 2534 พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยรวมทั้งสิ้น 5,086,899 คน¹ สามารถจำแนกตามตลาดสำคัญ ๆ ของไทยได้ดังนี้

1. เอเชียตะวันออก มีจำนวนนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ.2534 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,960,173 คน คิดเป็นร้อยละ 58.19 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

¹การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สรุปผลการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวปี 2534 (กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2535). (อัดสำเนา)



ตารางที่ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในประเทศไทยปี พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ*
มาเลเซีย	808,443	15.89
ญี่ปุ่น	559,501	11.00
ไต้หวัน	453,864	8.92
ฮ่องกง	341,442	6.71
สิงคโปร์	320,064	6.29
เกาหลีใต้	179,543	3.53
จีน	75,052	1.48
อินโดนีเซีย	52,872	1.04
ฟิลิปปินส์	45,285	0.89
บรูไน	6,946	0.14
อื่น ๆ	117,161	0.23
รวม (นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)	2,960,173	58.19

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 3 พบว่านักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน มี 6 ประเทศ คือ นักท่องเที่ยวจากมาเลเซียมีจำนวน 808,443 คน คิดเป็นร้อยละ 15.89 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย นักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่น มีจำนวน 559,501 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 นักท่องเที่ยวจากไต้หวันมีจำนวน 453,864 คน คิดเป็นร้อยละ 8.92 นักท่องเที่ยวจากฮ่องกง มีจำนวน 341,442 คน คิดเป็นร้อยละ 6.71 นักท่องเที่ยวจากสิงคโปร์ มีจำนวน 320,064 คน คิดเป็นร้อยละ 6.29 และ นักท่องเที่ยวจากเกาหลีใต้ มีจำนวน 179,543 คน คิดเป็นร้อยละ 3.53 ของจำนวนนักท่องเที่ยว

เที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย

2. ยุโรป จำนวนนักท่องเที่ยวจากยุโรปที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,184,969 คน คิดเป็นร้อยละ 23.29 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อทำการจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

ตารางที่ 4 จำนวนนักท่องเที่ยวจากยุโรปในประเทศไทยปี พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ *
เยอรมนีตะวันตก	257,031	5.05
สหราชอาณาจักร	197,608	3.89
ฝรั่งเศส	172,945	3.40
อิตาลี	113,169	2.22
สวีตเซอร์แลนด์	81,310	1.60
เนเธอร์แลนด์	71,187	1.40
สวีเดน	69,636	1.37
ออสเตรีย	36,639	0.72
สเปน	33,972	0.67
เดนมาร์ก	29,663	0.58
เบลเยียม	28,217	0.55
ฟินแลนด์	27,012	0.53
อื่น ๆ	66,580	1.31
รวม (นักท่องเที่ยวจากยุโรป)	1,184,969	23.29

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 4 พบว่า นักท่องเที่ยวจากยุโรปที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย เกิน 1 แสนคน มี 4 ประเทศ คือ นักท่องเที่ยวจากเยอรมนีตะวันตก มีจำนวน 257,031 คน คิดเป็นร้อยละ 5.05 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย นักท่องเที่ยวจาก สหราชอาณาจักร มีจำนวน 197,608 คน คิดเป็นร้อยละ 3.89 นักท่องเที่ยวจากฝรั่งเศส มีจำนวน 172,945 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 และนักท่องเที่ยวจากอิตาลี 113,169 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด

3. อเมริกา นักท่องเที่ยวจากอเมริกาที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2534 รวมทั้งสิ้น 326,812 คน คิดเป็นร้อยละ 6.43 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อทำการจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

ตารางที่ 5 จำนวนนักท่องเที่ยวจากอเมริกาในประเทศไทยปี พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ*
สหรัฐอเมริกา	248,441	4.88
แคนาดา	64,189	1.26
บราซิล	4,143	0.08
เม็กซิโก	3,567	0.07
อาร์เจนตินา	1,671	0.03
อื่น ๆ	4,801	0.11
รวม (นักท่องเที่ยวจากอเมริกา)	326,812	6.43

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 5 พบว่า นักท่องเที่ยวจากอเมริกาที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน มี 1 ประเทศ คือ นักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกา มีจำนวน 248,441 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย

4. เอเชียใต้ จำนวนนักท่องเที่ยวจากเอเชียใต้ที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2534 รวมทั้งสิ้น 270,292 คน คิดเป็นร้อยละ 5.31 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อทำการจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

ตารางที่ 6 จำนวนนักท่องเที่ยวจากเอเชียใต้ในประเทศไทยปี พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ*
อินเดีย	109,735	2.16
บังกลาเทศ	61,216	1.20
ปากีสถาน	52,089	1.02
เนपाल	22,113	0.44
ศรีลังกา	21,590	0.42
อื่น ๆ	3,549	0.07
รวม (นักท่องเที่ยวจากเอเชียใต้)	270,292	5.31

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 6 พบว่า นักท่องเที่ยวจากเอเชียใต้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน มี 1 ประเทศ คือ นักท่องเที่ยวจากอินเดีย มีจำนวน 109,735 คน คิดเป็นร้อยละ 2.16 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย

5. โอเชียเนีย จำนวนนักท่องเที่ยวจากโอเชียเนียที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2534 รวมทั้งสิ้น 229,757 คน คิดเป็นร้อยละ 4.52 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อทำการจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

ตารางที่ 7 จำนวนนักท่องเที่ยวจากโอเชียเนียในประเทศไทยปี พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ*
ออสเตรเลีย	202,627	3.98
นิวซีแลนด์	23,865	0.47
อื่น ๆ	3,265	0.07
รวม (นักท่องเที่ยวจากโอเชียเนีย)	229,757	4.52

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 7 พบว่า นักท่องเที่ยวจากโอเชียเนียที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน มี 1 ประเทศ คือ นักท่องเที่ยวจากออสเตรเลีย มีจำนวน 202,627 คน คิดเป็นร้อยละ 3.98 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย

6. ตะวันออกกลาง จำนวนนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2534 รวมทั้งสิ้น 79,271 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อทำการจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

ตารางที่ 8 จำนวนนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ *
อิสราเอล	22,701	0.45
สหรัฐอาหรับเอมิเรต	10,671	0.21
ซาอุดีอาระเบีย	9,120	0.18
คูเวต	8,680	0.17
อื่น ๆ	28,117	0.55
รวม (นักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลาง)	79,271	1.56

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 8 พบว่าไม่มีนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน สำหรับนักท่องเที่ยวในตะวันออกกลางที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวจากอิสราเอล มีจำนวน 22,701 คน คิดเป็นร้อยละ 0.45 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย

7. แอฟริกา จำนวนนักท่องเที่ยวจากแอฟริกาที่เดินทางมาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2534 รวมทั้งสิ้น 35,625 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 ของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด เมื่อทำการจำแนกตามประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทย

ตารางที่ 9 จำนวนนักท่องเที่ยวจากแอฟริกาในประเทศไทย พ.ศ. 2534

ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ*
แอฟริกาใต้	9,489	0.19
อียิปต์	3,379	0.07
อื่น ๆ	22,757	0.45
รวม (นักท่องเที่ยวจากแอฟริกา)	35,625	0.70

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

จากตารางที่ 9 พบว่าไม่มีนักท่องเที่ยวจากประเทศในแอฟริกาที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน สำหรับนักท่องเที่ยวในแอฟริกาที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวจากแอฟริกาใต้ มีจำนวน 9,489 คน คิดเป็นร้อยละ 0.19 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย

เมื่อนำตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 9 มาพิจารณาร่วมกัน พบว่า ประเทศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเกิน 1 แสนคน มีทั้งสิ้น 13 ประเทศ สามารถนำมาจัดอันดับเป็นตลาดที่สำคัญของไทยได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2534

อันดับที่	ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ*
1	มาเลเซีย	808,443	15.89
2	ญี่ปุ่น	559,501	11.00
3	ไต้หวัน	453,864	8.92
4	ฮ่องกง	341,442	6.71
5	สิงคโปร์	320,064	6.29
6	เยอรมนีตะวันตก	257,031	5.05
7	สหรัฐอเมริกา	248,441	4.88
8	ออสเตรเลีย	202,627	3.98
9	สหราชอาณาจักร	197,608	3.89
10	เกาหลีใต้	179,543	3.53
11	ฝรั่งเศส	172,945	3.40
12	อิตาลี	113,169	2.22
13	อินเดีย	109,735	2.16
-	อื่น ๆ	1,122,504	22.07
	รวม	5,086,899	100.00

หมายเหตุ : * คือ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2533 จำนวน 5,298,890 คน และปี พ.ศ. 2534 จำนวน 5,086,899 คน เมื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบถึงรายละเอียดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จะได้ดังตารางต่อไปนี้คือ

ตารางที่ 11 ลักษณะทั่วไปของอุปสงค์การท่องเที่ยวในประเทศไทย

(หน่วย : ร้อยละ)

ข้อพิจารณา	รายละเอียด	2533	2534
1. เพศ	1.1 ชาย	63.79	65.47
	1.2 หญิง	36.21	34.53
2. อายุ	2.1 ต่ำกว่า 15 ปี	4.44	4.15
	2.2 15-34 ปี	40.88	41.38
	2.3 35-54 ปี	39.87	40.21
	2.4 55 ปีขึ้นไป	14.81	14.26
	3. อาชีพ	3.1 ผู้ปฏิบัติงานธุรการและนักธุรกิจการค้า	25.10
	3.2 นักวิชาชีพ	18.18	16.13
	3.3 ผู้ใช้แรงงานและปฏิบัติงานบริการ	10.32	10.98
	3.4 นักบริหารและผู้จัดดำเนินการ	9.99	10.45
	3.5 นักศึกษาและเด็ก	7.91	8.16
	3.6 แม่บ้านหรือช่วยธุรกิจครอบครัว	7.15	6.50
	3.7 เกษตร	1.22	1.32
	3.8 ราชการ	0.70	0.73
	3.9 อื่น ๆ	19.43	18.43
4. วัตถุประสงค์ของการเดินทาง	4.1 พักผ่อน	89.56	88.61
	4.2 ธุรกิจ	7.54	8.61
	4.3 อื่น ๆ	2.81	1.69
5. วิธีการเดินทาง	5.1 ทางอากาศ	81.58	78.76
	5.2 ทางบก	16.05	17.39
	5.3 ทางน้ำ	2.37	3.85

(หน่วย : ร้อยละ)

ข้อพิจารณา	รายละเอียด	2533	2534
6. สถานที่พัก	6.1 โรงแรม	97.96	98.10
	6.2 พักบ้านเพื่อน/ญาติ	0.73	0.51
	6.3 เกสต์เฮ้าส์	0.33	0.37
	6.4 อื่น ๆ	0.98	1.02
7. ค่าใช้จ่าย	7.1 ค่าซื้อของที่ระลึก	38.83	33.21
	7.2 ค่าที่พัก	23.35	26.34
	7.3 ค่าอาหาร	15.07	19.52
	7.4 ค่าเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ	13.25	13.69
	7.5 ค่าบันเทิงพักผ่อน	7.61	4.72
	7.6 อื่นๆ	1.89	2.52
8. จำนวนครั้งของ การเดินทางมา ท่องเที่ยว	8.1 ครั้งแรก	57.75	54.49
	8.2 มากกว่า 1 ครั้ง	42.25	45.51
9. ลักษณะของการ ท่องเที่ยว	9.1 การท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม	57.75	54.49
	9.2 การท่องเที่ยวที่ไม่ใช่แบบกลุ่ม	42.25	45.51

ที่มา : Thailand Tourism Statistical Report 1991, Tourism Authority of Thailand

จากตารางที่ 11 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี พ.ศ.2534 เป็นเพศชายร้อยละ 65.47 จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด 5,086,899 คน และเป็นเพศหญิงร้อยละ 34.53 ซึ่งอัตราส่วนที่ได้ใกล้เคียงกับปี พ.ศ.2533 กล่าวคือ จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศรวมทั้งสิ้น 5,298,890 คน คิดเป็นเพศชายร้อยละ 63.79 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 36.21



ทางด้านอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า ในปี พ.ศ. 2534 กลุ่มของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีอายุ 15-34 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.38 เช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2533 ที่มีอยู่ร้อยละ 40.88 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนมากเป็นอันดับรองลงมา คือ กลุ่มที่มีอายุ 35-54 ปี อันดับสาม คือ กลุ่มที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป และอันดับสุดท้าย คือ กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี

อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานทางด้านธุรกิจและนักธุรกิจการค้า มีจำนวนมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2534 มีอยู่ร้อยละ 27.30 และในปี พ.ศ. 2533 มีอยู่ร้อยละ 25.10 อันดับสองคือ นักวิชาชีพ มีอยู่ร้อยละ 16.13 ในปี 2534 และร้อยละ 10.32 ในปี 2533 อันดับสาม คือ ผู้ใช้แรงงานและปฏิบัติงานบริการ อันดับสี่คือ นักบริหารและผู้จัดการดำเนินการ อันดับห้าคือ นักศึกษาและเด็ก อันดับหกคือ แม่บ้านหรือช่วยธุรกิจครอบครัว อันดับเจ็ด คือ เกษตร อันดับแปดคือ ราชการ ส่วนอาชีพอื่น ๆ นอกจากแปดอันดับข้างต้นนั้น มีอยู่ร้อยละ 18.43 ในปี 2534 และร้อยละ 19.43 ในปี 2533

สำหรับวัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2533 มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.61 และ 89.65 ตามลำดับ อันดับรองลงมา มีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจ ร้อยละ 8.61 และ 7.54 ตามลำดับ นอกจากวัตถุประสงค์ข้างต้นแล้ว มีอยู่ร้อยละ 2.81 และ 1.69 ตามลำดับ

วิธีที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศใช้ในการเดินทางมาประเทศไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2534 และปี พ.ศ. 2533 ทางอากาศเป็นวิธีที่นักท่องเที่ยวใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.58 และ 78.76 ตามลำดับ อันดับสอง คือ ทางบก คิดเป็นร้อยละ 16.05 และ 17.39 ตามลำดับ และอันดับสาม คือ ทางน้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.37 และ 3.85 ตามลำดับ

สถานที่พักผ่อนในประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศใช้เป็นที่พักมากที่สุดในปี พ.ศ. 2534 และ ปี พ.ศ. 2533 คือ โรงแรม คิดเป็นร้อยละ 98.10 และ 97.96 ตามลำดับ ส่วนประเภทบ้านเพื่อนหรือบ้านญาติ เกสต์เฮ้าส์ และอื่น ๆ พบว่ามีอัตราส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับโรงแรม

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า ในปี 2534 และ 2533 ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อของที่ระลึกมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.21 และ 38.83 ตามลำดับ อันดับสอง คือ ค่าที่พัก คิดเป็นร้อยละ 26.34 และ 23.35 ตามลำดับ อันดับสาม คือ ค่าอาหาร คิดเป็นร้อยละ 19.52 และ 15.07 ตามลำดับ อันดับสี่ คือ ค่าเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.69 และ 13.25 ตามลำดับ และค่าบันเทิงพักผ่อน มีอยู่ร้อยละ 4.72 และ 7.61 ตามลำดับ

จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย พบว่าในปี 2534 และ 2533 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 54.49 และ 57.75 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในไทยมากกว่า 1 ครั้ง มีอยู่ร้อยละ 45.51 และ 42.25 ตามลำดับ

สำหรับลักษณะของการท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า ในปี 2534 และ 2533 การท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม (Group Tour) มีอยู่ร้อยละ 54.49 และ 57.75 ตามลำดับ ส่วนการท่องเที่ยวที่ไม่ใช่แบบกลุ่ม (Non Group Tour) มีอยู่ร้อยละ 45.51 และ 42.25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตุลการท่องเที่ยว ซึ่งคำนวณได้จากผลต่างระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มาใช้จ่ายขณะที่อยู่ในประเทศไทยกับรายจ่ายที่นักท่องเที่ยวชาวไทยไปอยู่ในต่างประเทศ พบว่าตุลการท่องเที่ยวของไทยเกินดุลเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2525 ถึงปี 2533 ดังจะเห็นได้ว่าเป็นปี 2533 ตุลการท่องเที่ยวของไทยมีค่าสูงสุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา โดยคิดเป็นเงินเท่ากับ 88,750 ล้านบาท (ดูตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ดุลการท่งเที่ยวของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2534

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รายได้จากนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ	รายจ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ใช้จ่ายในต่างประเทศ	ดุลการท่งเที่ยว
2525	23,879	6,151	+17,728
2526	25,050	7,896	+17,154
2527	27,317	7,208	+20,109
2528	31,768	7,587	+24,181
2529	37,321	7,786	+29,535
2530	50,024	9,902	+40,122
2531	78,859	15,209	+63,650
2532	96,386	19,203	+77,183
2533	110,572	21,822	+88,750
2534	100,004	32,277	+67,728

ที่มา : กองสถิติและวิจัย การท่งเที่ยวแห่งประเทศไทย

นอกจากดุลการท่งเที่ยวของไทยจะเป็นบวกมาโดยตลอดในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ยังพบว่าเมื่อนำรายได้จากการท่งเที่ยวไปเปรียบเทียบกับสินค้าส่งออกประเภทอื่น ๆ แล้วอุตสาหกรรมการท่งเที่ยวสามารถนำเงินเข้าประเทศมากเป็นอันดับหนึ่งติดต่อกันมาตั้งแต่ปี 2525 - 2533¹ (ดูตารางที่ 13) นอกจากนี้การท่งเที่ยวยังก่อให้เกิดอุปสงค์ที่สืบเนื่อง (derived demand) กล่าวคือ รายได้จากนักท่องเที่ยวประกอบด้วย รายได้ของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

¹ การท่งเที่ยวแห่งประเทศไทย, รายงานประจำปี 2534 (กรุงเทพมหานคร: การท่งเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2535). (อัดสำเนา)

ข้อโดยตรง เช่น ธุรกิจด้านการขนส่ง ธุรกิจด้านที่พัก และธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม เช่น การผลิตสินค้าหัตถกรรม การผลิตสินค้าเกษตรกรรม เป็นต้น

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสินค้าออกที่สำคัญของประเทศไทยตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2525-2534

(หน่วยมูลค่า : ล้านบาท)

พ.ศ.	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3	
	แหล่งรายได้	มูลค่า	แหล่งรายได้	มูลค่า	แหล่งรายได้	มูลค่า
2525	การท่องเที่ยว	23,879	ข้าว	22,505	มันสำปะหลัง	19,869
2526	การท่องเที่ยว	25,050	ข้าว	20,157	มันสำปะหลัง	15,387
2527	การท่องเที่ยว	27,317	ข้าว	25,932	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	19,155
2528	การท่องเที่ยว	31,768	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	23,578	ข้าว	22,524
2529	การท่องเที่ยว	37,321	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	31,268	ข้าว	20,315
2530	การท่องเที่ยว	50,024	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	48,555	ข้าว	22,703
2531	การท่องเที่ยว	78,859	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	58,627	ข้าว	34,767
2532	การท่องเที่ยว	96,386	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	74,036	ข้าว	45,462
2533	การท่องเที่ยว	110,572	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	84,472	คอมพิวเตอร์ และชิ้นส่วน	38,671
2534	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	109,524	การท่องเที่ยว	100,004	คอมพิวเตอร์ และชิ้นส่วน	46,471

ที่มา : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวมีความสำคัญและมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้รัฐบาลสมัยต่าง ๆ พยายามที่จะวางนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศให้มีส่วนช่วยในการผลักดันเศรษฐกิจของประเทศให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ประกอบกับในปัจจุบันมีความต้องการผลการศึกษาทางด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการศึกษาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ (economic tourism system) เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนระยะยาว ดังนั้นในการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย โดยจะทำการนิยามปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวโดยการกำหนดแบบจำลองของอุปสงค์การท่องเที่ยวมาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย โดยการนำแนวคิดเชิงทฤษฎีมาอธิบายตัวแปรเชิงปริมาณซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดแบบจำลองของอุปสงค์การท่องเที่ยว
2. เพื่อพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในอนาคต

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1. ทำการศึกษาจากประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของการท่องเที่ยวไทย โดยเลือกพิจารณาประเทศจากจำนวนของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี 2534 ที่มีจำนวนเกิน 1 แสนคน พบว่ามี 13 ประเทศ เรียงตามลำดับ คือ มาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮังการี สิงคโปร์ เยอรมันตะวันตก สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส อิตาลี และอินเดีย
2. ข้อมูลทุติยภูมิที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2534 โดยทำการเก็บรวบรวมมาจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร และ

การบินไทย

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism or Tourist Industry)

หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและเป็นกิจกรรมที่ถูกจัดไว้ในสาขาของการผลิตและบริการ

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

หมายถึง หน่วยงานธุรกิจต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ที่ดำเนินการเพื่อความดีต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงที่พักแรม อาหาร และภัตตาคาร สินค้าที่ระลึกและหัตถกรรมต่าง ๆ บริการจัดนำเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งที่พักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ และกิจกรรมที่ต่อเนื่องอื่น ๆ อันเกิดจากการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourism)

หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourist)

หมายถึง บุคคลที่มีได้นำนั้กอาศัยถาวรในราชอาณาจักรไทยเดินทางเข้ามาเพื่อพักผ่อน เยี่ยมญาติมิตร ศึกษาหาความรู้ เล่นหรือดูกีฬา ประกอบพิธีการทางศาสนา หรือประกอบภารกิจใด ๆ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นจากผู้ใดในราชอาณาจักรไทย และอยู่แต่ละครั้งไม่เกิน 60 วัน

ระยะเวลาพำนัก (length of stay)

หมายถึง ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวคนหนึ่งๆ ใช้ท่องเที่ยว ณ สถานที่หนึ่งในการเดินทางแต่ละครั้ง โดยนับเป็นวันที่ค้างคืน

ที่พักแรม

หมายถึง สถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งเพื่อบริการคนเดินทางหรือบุคคลที่จะพักชั่วคราวอันไม่ใช่ลักษณะการอยู่อาศัย ดังนั้น ไม่ว่าจะ เป็นโรงแรม (hotel) โมเต็ล (motel) เกสต์เฮ้าส์ (guest house) หรือบังกาโล (bungalow) หากจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้นก็ถือว่าเป็นที่พักแรมทั้งสิ้น ส่วนห้องพักและแพลตฟอร์มที่ใช้ที่อยู่หรือที่พักชั่วคราวตามความหมายข้างต้น จึงไม่เข้าลักษณะที่พักแรมแต่อย่างใด

ห้องพักที่ขายได้ (room sale)

หมายถึง จำนวนห้องของที่พักแรมที่มีผู้เข้าพักในช่วงหนึ่ง

อัตราการเข้าพัก (occupancy rate)

หมายถึง อัตราร้อยละของจำนวนห้องพักที่ขายได้ต่อผลคูณของจำนวนของห้องพักทั้งหมดกับจำนวนวันในระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้นอัตราการเข้าพักของห้องพักใน 1 ปี มีสูตรการคำนวณได้ดังนี้คือ

$$\text{อัตราการเข้าพักใน 1 ปี} = \frac{\text{จำนวนห้องพักที่ขายได้รวมกันตลอดปี}}{(\text{จำนวนห้องพักทั้งหมด}) \times (365 \text{ วัน})} \times 100$$

1.5 สมมติฐานนำวิจัย

1. อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่สำคัญต่อไปนี้ คือ อัตราส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว อัตราส่วนของราคาห้องพักต่อวันของประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว อัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย ปีที่ได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย และปีที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง เช่น วิกฤตการณ์ในตะวันออกกลาง เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่อไปนี้ คือ อัตราส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบินในประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว อัตราส่วนของราคาห้องพักต่อวันของประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว และอัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย

1.6 วิธีการศึกษา

1.6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สามารถแจกแจงการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

1. จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ (I) ที่เดินทางมายังประเทศไทย (NTI) เก็บรวบรวมมาจากกองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2. มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ (I) ที่เดินทางมายังประเทศไทย (ETI) เก็บรวบรวมมาจากกองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3. ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (I) มายังประเทศไทย (TPI) จะใช้ราคาค่าโดยสารเครื่องบินประเภทเที่ยวเดียว (oneway) และที่นั่งชั้นประหยัด (economy class) โดยเก็บรวบรวมมาจากกองวางแผนการพาณิชย์ การบินไทย

4. ราคาห้องพักต่อวันของประเทศไทยปรับตัวด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ I (HPI) โดยมีสูตรในการหาค่าดังกล่าว ได้ดังนี้

$$HPI = \frac{\text{รายรับจากที่พักแรมทั้งหมดใน 1 ปี}}{(\text{จำนวนห้องพักของที่พักแรมที่ขายได้จริง}) \times (365 \text{ วัน})} \times \text{อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ}$$

โดยที่ จำนวนห้องพักของที่พักแรมที่ขายได้จริง (room sale)

$$= (\text{จำนวนห้องพักทั้งหมดของประเทศไทย}) \times (\text{อัตราการใช้ห้องพัก})$$

การเก็บรวบรวมในส่วนนี้จะได้จากแหล่งต่อไปนี้คือ

- รายรับจากที่พักแรมทั้งหมดใน 1 ปี เก็บรวบรวมได้จากกองนโยบายและแผน กรมสรรพากร
- จำนวนห้องพักทั้งหมดของประเทศไทย เก็บรวบรวมจากกองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- อัตราการใช้ห้องพัก (occupancy rate) เก็บรวบรวมจากกองสถิติและ

วิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 -อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ เก็บรวบรวมจากหน่วย
 วิเคราะห์ - ส่วนวิเคราะห์และธุรกิจตลาดเงิน ฝ่ายการธนาคาร
 ธนาคารแห่งประเทศไทย

5. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (I) ที่เดินทางมายังประเทศไทยมีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ I (INI) โดยมีสูตรในการคำนวณหาค่าดังกล่าวได้ดังนี้

$$INI = \frac{\text{มูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นของประเทศ I (GDPI)}}{\text{จำนวนประชากรของประเทศ I (POPI)}}$$

การเก็บรวบรวม GDPI ทำการเก็บรวบรวมมาจาก Yearbook of International Financial Statistics ของสถาบัน International Monetary Fund (IMF) และ POPI ทำการเก็บรวบรวมมาจาก Yearbook of Demographic and Educational, Scientific and Cultural Organization (United Nations)

6. ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยว (CPI.I) และดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI.T) เก็บรวบรวมมาจาก Yearbook of International Financial Statistics ของสถาบัน IMF เช่นเดียวกับกับ GDPI

1.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการศึกษาจากข้อเท็จจริงต่างๆ โดยการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อการประยุกต์ ซึ่งจากข้อเท็จจริงต่างๆ เหล่านี้จะทำให้ทราบถึงลักษณะของอุปสงค์การท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยจะทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square) และใช้เครื่องมือทางสถิติที่เรียกว่า การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (multiple

regression analysis) มาทำการวิเคราะห์เพื่อวัดขนาดของผลกระทบจากตัวแปรต่าง ๆ ในแบบจำลองที่สร้างขึ้นตามแนวคิดเชิงทฤษฎีเศรษฐศาสตร์

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้สามารถคาดคะเนในอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยภายใต้เงื่อนไขของปัจจัยผันแปรอิสระต่าง ๆ ได้

2. สามารถนำแบบจำลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาให้เหมาะสมต่อการวางแผนงานทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศในอนาคตต่อไป

3. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการทางด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวเพื่อใช้ประกอบการวางแผนการท่องเที่ยวของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เพื่อนำไปใช้ในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในอนาคต